

dosarul nr.1r-10/2024
1-16100393-01-1r-24052024

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 iulie 2024

mun. Chisinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte
Judecători

Țurcan Anatolie
Roic-Botezatu Lilia
Eremciuc Ghenadie

judecând fără citarea părților, recursul declarat de către condamnatul Bostanica Vlad împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2024, în cauza penală în privința condamnatului

Bostanica Vlad, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX

Termenul de examinare:
instanța de recurs: 24.05.2024 - 24.07.2024

C O N S T A T Ă :

1.În fapt, prin încheierea Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2024, cererea de revizuire înaintată de Bostanica Vlad împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iulie 2020, adoptată în cauza penală de învinuire a lui Bostanica Vlad de comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 145 alin. (2) lit. a) și j), art.287 alin. (3) din Codul penal, de învinuire a lui Țăruș Victor de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin. (2) din Codul penal, de învinuire a lui Țăruș Lilia de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) din Codul penal, a fost respinsă ca neîntemeiată.

În esență, argumentele care fundamentează soluția dispusă de instanța de apel vizează faptul că:

- motivele în fapt expuse privind modalitatea de administrare a probelor, formarea completului precum și necesitatea dispunerii expertizelor obligatorii nu sunt circumstanțe noi în sensul acestei căi de atac, din motiv că constituie chestiuni de drept verificate în ordinea controlului de legalitate, a căilor de atac ordinare care au fost declanșate;

- simplul fapt al dezacordului cu soluția instanței de judecată nu poate constitui temei de revizuire a actului judecătoresc de dispoziție și, astfel, alegațiile indicate în cererea de revizuire, nu constituie temei de revizuire a actului judecătoresc de dispoziție invocat, deoarece nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 458 alin.(3) din Codul de procedură penală;

- competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O

derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

2.Nefiind de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău, Bostanica Vlad, a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, examinarea cererii de revizuire, casarea sentinței din 29 iulie 2020 cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond de un alt complet de judecată, cu recalificarea acțiunilor în baza art.151 alin.(1) Cod penal, invocând că:

- în cererea sa de revizuire se găsesc toți termenii care motivează cazul de revizuire în conformitate cu art.458 Cod de procedură penală;

- la începutul urmăririi penale au fost puse sub aceeași învinuire el și Țăruș Victor (art.27, 145 alin.(2) Cod penal), însă după cinci luni de arest preventiv acțiunile lui Țăruș Victor au fost recalificate în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, iar lui i s-a mai adăugat la învinuire și art.287 alin.(3) Cod penal. Acest lucru arată că probele la dosar au fost falsificate de acuzatorul de stat care și-a încălcat atribuțiile de serviciu și s-a emis o sentință ilegală;

- după nouă luni de la întâmplarea cazului, procurorul pe caz a înaintat părților vătămate învinuirea în baza art. 287 alin.(3) Cod penal care se află la moment la examinare, iar materialele demonstrează că toți care au fost implicați sunt învinuiți în baza art.287 Cod penal, însă doar el în baza art.27, 145 alin.(2) lit.a), j) Cod penal, ceea ce arată că toate acțiunile după date de 15 mai 2016 au fost falsificate și din materialele cauzei au fost extrase probe;

- au fost încălcate prevederile art.16 alin.(4) Cod penal; nu a fost dispusă expertiza psihiatrică care era obligatorie; prima instanță a examinat cauza de un singur judecător.

3. Referitor la termenul de declarare a recursului, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție constată următoarele:

Conform prevederilor art.439 alin.(1) Cod de procedură penală, termenul de recurs împotriva hotărârilor pentru care legea nu prevede calea de atac apelul este de 15 zile de la data pronunțării hotărârii, iar data de la care curge termenul recursului reieșind din dispoziția alin.(2) al normei date se reglementează de prevederile art.402-407 Cod de procedură penală.

Potrivit actelor și lucrărilor din dosar, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 15 mai 2024, iar recursul a fost depus conform ștampilei factorului poștal la 20 mai 2024 (f.d.8), astfel completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recurentul s-a încadrat în termenul legal stabilit pentru depunerea recursului.

4.Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Conform art.437 alin.(1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs, alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art.462 alin.(4) Cod de procedură penală, încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară.

Instanța de recurs, în temeiul art.448 Cod de procedură penală, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosar și a oricăror documente noi prezentate de părți.

Respectiv, instanța verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În fapt, potrivit materialelor prezentate, se atestă că:

- prin sentința Judecătorei Hîncești (sediul Ialoveni) din 31 mai 2019, Bostanica Vlad a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 27,145 alin. (2) lit. a) și j) și art. 287 alin. (3) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa după cum urmează: în baza art. 27,145 alin. (2) lit. a) și j) Codul penal - pedeapsa cu închisoare pe un termen de 15 (cincisprezece) ani; în baza art. 287 alin. (3) din Codul penal - pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 3 (trei) ani. În temeiul art. 84 alin. (1) din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumularea parțială a pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Bostanica Vlad pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 16 (șaisprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 29 iulie 2020, s-a casat parțial, inclusiv din oficiu, sentința Judecătorei Hîncești (sediul Ialoveni) din 31 mai 2019, în partea care se referă la condamnarea în baza art.287 alin.(3) din Codul penal și în partea stabilirii pedepsei definitive pentru concursul de infracțiuni, și s-a pronunțat, în această parte, o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează: procesul penal în privința lui Bostanica Vlad, în baza art.287 alin.(3) din Codul penal, s-a încetat din motivul că fapta constituie contravenție. S-a recunoscut vinovat Bostanica Vlad de comiterea contravenției prevăzute de art.354 din Codul contravențional, cu încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului prescripției răspunderii contravenționale. S-au menținut celelalte dispoziții ale sentinței;

- prin decizia Curții Supreme de Justiție din data de 23 noiembrie 2021, s-a casat parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 iulie 2020 și sentința Judecătorei Hîncești (sediul Ialoveni) din 31 mai 2019, în latura civilă, în rest, celelalte dispoziții ale hotărârilor contestate s-au menținut;

-la 12 octombrie 2023, prin intermediul Procuraturii raionului Ialoveni, condamnatul/revizuent Bostanica Vlad a înaintat cerere de revizuire, solicitând revizuirea deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iulie 2020, cu examinarea cauzei penale obiectiv, casarea sentinței fondului și emiterea unei noi decizii de recalificare a faptei în baza art. 151 alin. (1) din Codul penal, iar la 11 decembrie 2023, prin intermediul Secției Evidență și Documentare Procesuală din cadrul Curții de Apel Chișinău, condamnatul/revizuent Bostanica Vlad a înaintat cerere de revizuire suplimentară, menționând că, motiv de casarea a sentinței fondului constituie existența împrejurărilor care exclud participarea judecătorului la judecarea cauzei, care a fost respinsă ca neîntemeiată prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2024, încheiere ce face obiectul prezentului recurs.

Conform art.441 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444 Cod de procedură penală, fiind totuși obligată să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, inclusiv în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, însă fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs.

Potrivit art.445 alin.(1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat.

În corespundere cu art.445 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să cuprindă conținutul și motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art.444 invocate în recurs și formularea propunerilor asupra hotărârii solicitate.

Prin motivele de recurs formulate de Bostanica Vlad, a fost invocată incidența cazului de casare prevăzut în art. 444 alin. (1), pct.2), 9), 12) și 14) Cod de procedură penală - instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art.30, 31 și 33; s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege sau greșit individualizate în raport cu prevederile capitolului VII din Partea generală a Codului penal; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; Curtea Constituțională a recunoscut neconstituțională prevederea legii aplicate în cauza respectivă.

Verificând actele cauzei, în raport cu argumentele recurentului, completul de judecată constată că cele invocate nu și-au găsit confirmarea.

În ceea ce privește temeiul de casare pe care se bazează recursul precum că, instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art.30, 31 și 33, în acest sens cererea condamnatului Bostanica Vlad fiind fundamentată pe faptul că cauza a fost examinată în prima instanță de către un singur judecător, instanța de recurs nu îl poate reține în condițiile în care pentru tentativa de infracțiune, detențiunea pe viață nu se aplică (art.81 alin.(4) Cod penal).

La fel, prin Legea nr. 245 din 31 iulie 2023, în vigoare din 08 septembrie 2023 a fost simplificată procedura de examinare a cauzelor penale în cazul infracțiunilor excepțional de grave prin abrogarea alin. (3) din art. 30 din Codul de procedură penală, iar potrivit art.V alin.(6) al legii respective, actele procedurale emise în cadrul procesului penal conform competenței de până la intrarea în vigoare a prezentei legi vor fi considerate valabile.

Analizând actele și lucrările dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că prin cererea de recurs în casație dedusă judecății, recurentul nu a invocat veritabile aspecte de nelegalitate a pedepsei, subsumate cazului de casare prevăzut de art. 444 alin. (9) Cod de procedură penală, referitor la aplicarea unor pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a expus în considerentele încheierii atacate situația de fapt, a examinat argumentele condamnatului Bostanica Vlad în raport de specificul procedurii de revizuire, precum și a expus raționamentul logico-juridic care a fundamentat soluția adoptată.

Din conținutul citat al cererii de recurs nu rezultă existența unei hotărâri a Curții Constituționale prin care norma aplicată a fost declarată neconstituțională pentru a opera temeiul prevăzut pe art.444 alin.(1) punctul 14) Cod de procedură penală, așa cum a fost indicat de recurent.

În cauza de față, faptele sau împrejurările indicate în cererea de revizuire nu au caracter de noutate, or acesta invocă o serie de împrejurări verificate în ordinea controlului de legalitate a căilor de atac care au fost declanșate.

În acest sens, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, a motiva recursul înseamnă, pe de o parte, arătarea cazului de nelegalitate prin indicarea unuia dintre motivele prevăzute limitativ de art. 444 Cod de procedură penală, iar pe de altă parte, dezvoltarea acestuia, în sensul formulării unor critici concrete cu privire la

judecata realizată de instanța care a pronunțat hotărârea recurată, din perspectiva motivului de nelegalitate invocat.

Fiind o cale extraordinară de atac, revizuirea poate privi exclusiv hotărârile determinate de art. 458 alin.(1) Cod de procedură penală și numai în cazurile prevăzute de art. 458 alin.(3) din același cod, singurele apte a provoca o reexaminare în fapt a cauzei penale.

O altă interpretare, în sensul extinderii acestei căi extraordinare de atac la alte situații privitoare la eventuala nerespectare a unor condiții formale de desfășurare a judecării sau a unor raționamente jurisdicționale pretins eronate, este exclusă, în raport de dispozițiile procesuale menționate și de principiul statuat prin art. 119 din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia împotriva hotărârilor judecătorești părțile interesate pot exercita căile de atac în condițiile legii.

Prin urmare, instanța de recurs consideră corectă soluția instanței de apel, soluția pronunțată, fiind rezultatul analizei judiciare specifice cauzei deduse, iar încheierea de respingere a cererii de revizuire înaintate de Bostanica Vlad cuprinde motivele pe care se sprijină și care au format convingerea instanței de apel.

Potrivit art.449 alin.(1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

5.În conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de condamnatul Bostanica Vlad împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2024, cu menținerea încheierii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Țurcan Anatolie

Judecători

Roic-Botezatu Lilia

Eremciuc Ghenadie